

Atak Oyun Ustası Tal

Bu ay size atak oyunların başka bir ustası, Dünya Şampiyonluğu bulunan Mikhail Tal'dan oyunlar sunuyoruz. 9 Kasım 1936 doğumlu Tal doğum yeri olan Riga'nın büyütsü olarak bilinir. İlk çıkışını da burada yapılan gençler şampiyonasında elde etmiş. Satranç dünyasına bir fırtına gibi giren Tal, bireysel ve farklı oyun anlayışının yüksek düzeydeki oyunlarda da mümkün olduğunu gösterdi. Bilgili kombinasyon ve mat atakları satrançın bir sanat olduğunun birer göstergesiydi, 1960-1961 yıllarında Dünya Şampiyonluğu'nu yakalayan Tal'nun büyüküstası ne yazık ki gerçek yaşantısını da, tahta üzerinde sergilediği, hız dolu, akıl almaz hamleleri gibi yaşad. Sağlığına önem vermeyen Tal elde ettiği bu yüksek seviyeli tekrar yakalayamadı. Yine de satranca zeynepi bir anlayış ve heyecan getiren bu büyüküstasının ismi "mata giden fedalar" kavramıyla özdeşleşti. Tal fedalarla ilgili şöyle diyor; "İki tür feda vardır, doğru olanlar ve benimkiler" Size Tal'm 1956-1961 arası oyunlarından örnekler sunuyoruz.

Spassky-Tal, Mikhail A. Leningrad ch-SU 1956

1. d4 Af6 2. e4 g6 3. Ac3 Fg7 4. e4 d6 5. f3 e5 6. d5 Ah5 7. Fe3 F8 8. Vd2 A6 9. O-O Af6 10. exf5 gxf5 11. Fd3 O-O 12. Age2 Vc7 13. Kd1 e5 14. Ag3 Ac8 15. Ah5 Ac7 16. g4 Şh8 17. Khf1 V7 18. Axe7 Axe7 19. f4 e4 20. Fe2 h5 21. exb5 Kb8 22. gxf5 Fx5 23. Fxe4 Fxe4 24. Axd4 Vxd5 25. Vxd3 Axd5 26. Axd6 Kf8 27. Fxe5 Axf4 28. Fd4 Ag9 29. Ke7 Axf7 30. Fxf7 Şg8 31. Fxf8 Şh8 32. Kf1 Şg8 33. Kd1 Kf8 34. a4 Ke2 35. Ac4 Kxd2 36. Kd7 Af3 37. Kxd7 Afd3 38. Ke7 1-0

Korehnoi-Tal, Mikhail A. Tbilisi sf-ch-SU 1956

1. d4 Af6 2. e4 g6 3. Ac3 Fg7 4. e4 d6 5. f3 e5 6. d5 Af6 7. Fe3 a9 8. Vd2 Vd5 9. d5 Aa6 10. Ad1 exd5 11. exd5 Fd7 12. a3 Kf8 13. g4 Vc7 14. h4 Axd5 15. h5 Afd4 16. hxb6 fxb6 17. Axd4 Fxd4 18. Axd2 Vd9 19. Ac3 Vxd2 20. Sxd2 Fd7

21. Ah5 Fxb5 22. Fxb5 ab 23. Fe2 Ke7 24. Kacl Ka8 25. Kxe7 Kxe7 26. Ke1 Kxe1 27. Sxd2 h5 28. gxf5 gxf5 29. Şd2 Şf7 30. h4 Şg6 31. Fh4 Fh6 32. Şd1 Fg5 33. Ff2 Şf7 34. Ff1 Şe7 35. Fh3 Ad7 36. a4 Şd8 37. a5 Şe7 38. Şe2 Fc1 39. Şd3 Fg5 40. Şe4 Fd2 41. Fh4 Fh6 42. Şd3 Fg7 43. Şe2 Ff6 44. Fe1 Fe7 45. Şf1 Af6 46. Şe2 Ah7 47. Ff5 Af6 48. Şh3 Şd8 49. Fh4 Şe7 50. Ff2 Ae8 51. Fg6 Af6 52. Fh6 Şh8 53. Ff7 Şe8 54. Fg6 Şh8 55. Şe2 Ad7 56. Ff2 Af6 57. Şf1 Şe7 58. Şe2 Şh8 59. Şf3 Şe7 60. Fe1 Şh8 61. Şe4 Şe7 62. h5 exb5 63. Şxb5 h4 64. Fh4 Axd5 65. Fe1 Af6 66. Ff3 d5 67. exd5 Axd5 68. Fe4 Af6 69. Fc5 Fd6 70. Fe2 Ad5 71. Fd2 Af4 72. Fe4 Ae6 73. Şe4 Af4 1/2-1/2

Keres-Tal, Mikhail A. JUG et 1959

1. e4 e5 2. Af3 e6 3. d4 exd4 4. Axd4 a6 5. Fd3 Aa6 6. Axc6 dxc6 7. O-O e8 8. Ad2 Vc7 9. a4 Af6 10. Vb3 Fc5 11. Ae4 O-O 12. Ae3 Ke8 13. Fc4 Feh4. Fae6 Kxe6 15. Af5 g6 16. Ab6 Şg7 17. Kd1 Kd8 18. Kxd8 Vxd8 19. Fg5 Vd4 20. h4 Vxb2 21. Kd1 Fd4 22. Kd5 Vxc2 23. Kxd4 exd4 24. e5 ŞB 25. exb6 Vc3 26. Vd4 Ve1 27. Şh2 Vx2 28. Vh3 Ve1 29. Vh3 h5 30. axb5 exb5 31. Vc3 h4 32. Vh3 Ve5 33. Şh1 Ve1 34. Şh2 Ve5 35. Şh1 Vd6 36. Şg1 d3 37. Vd1 Ve5 38. Şh1 Vc2 39. Vd1 d2 40. Fxd2 Vxd2 0-1

Petrosian, Tigran V.-Tal, Mikhail A. JUG et 1959

1. Af3 d5 2. e4 dxc4 3. e5 Af6 4. Fxd4 e6 5. O-O e5 6. d4 an 7. Ve2 h5 8. Fh5 Fh7 9. Ae3 Ab7 10. Kd1 Fd6 11. e4 exd4 12. Axd4 Vh8 13. Ag3 h4 14. Ad5 exd5 15. e5 Aa5 16. Aa5 O-O 17. Ad5 Ke8 18. Vd5 a5 19. Fg5 Ag4 20. e4 Fd5 21. Kd2 Vd7 22. Kf1 h6 23. Fd4 Fd6 24. Vb5 Fxf7 25. Vxg4 Fd6 26. Fd6 g6 27. Fxd4 dxc4 28. Kd7 Vd6 29. Ke7 Vd6 30. Fd4 Vd5 31. Kd7 Vc5 32. Vxe6 Kxe6 33. Ke7 Ff6 34. Kf7 e3 35. bxc3 bxc3 36. Şf1 Kd8 37. Ag5 Kf6 38. Axf7 Kxf7 39. Kxb6 Kxf4 0-1

Tal, Mikhail A.-Smyslov, Vasily V. JUG et 1959

1. e4 e5 2. d3 d5 3. Ad2 e5 4. Ag3 Ad7 5. d4 dxc4 6. Axc4 exd4 7. Vxd4 Agf6 8. Fg5 Fe7 9. O-O O-O 10. Ad6 Vd5 11. Fe2 h5 12. Fd2 Vd6 13. Af5 Fd8 14. Vh4 bxc4 15. Vg5 Ah5 16. Ah6 Şh8 17. Vh5 Vxa2 18. Fc3 Af6 19. Vd7 Vd1 20. Şd2 Kxf7 21. Axf7 Şg8 22. Kaa1 Şd7 23. Ae5 Şe6 24. Axc6 Ae4 25. Şc3 Fh6 26. Fd4 1-0

Tal, Mikhail A.-Gitterman USSR Gençler Takımı Şampiyonluğu Leningrad 1951

1. d4 d5 2. e4 e6 3. Ac3 Af6 4. Af3 g6 5. e3 Fg7 6. Fd3 O-O 7. O-O e5 8. dxc5 dxc4 9. Fxd4 Vd7 10. Kcd1 Abd7 11. e4 Axc5 12. e5 Ad7 13. Ad5 Axc5 14. Axd7 Şh8 15. Axc5 Fxc5 16. Kd5 Fd7 17. Kxc5 Fxe7 18. Ke7 Fd6 19. Kd7 Kd7 20. Fx7 Fe5 21. Fh6 Ff5 22. Fd5 Fsb2 23. Ke1 Fd7

24. Fh7 Ke8 25. Kxe6 Fae8 26. Fd5 Fb5 27. g5 a6 28. Şe2 Fe7 29. Fe6 Fd4 30. g4 Fe5 31. F4 Fd4 32. Şg3 Fc3 33. Şh4 Ff2 34. Şg5 Fd4 35. Ff6 Fg7 36. Fg2 Şg7 37. f5 İb6 38. Şh4 Şb6 39. h4 g5 40. hxc5 hxc5 41. Şg3 Şe4 42. Fe8 Fe4 43. a5 e4 44. Şf3 Ff7 45. Fh7 Fg8 46. Şe3 Ff7 47. Ff3 Fg8 48. Şd3 Fd4 49. Fe2 Fd5 50. Fd1 Fg8 51. Şe3 Ff7 52. Fh3 Fe8 53. Fd1 Ff7 54. Ff3 Fd5 55. Fe6 Fg8 56. Fh5 Fd5 57. Fe2 Ff7 58. Fe4 Fe8 59. Şh3 Fe6 60. Fe2 a4 61. Şh4 Şb6 62. Şe5 Fe8 63. Fh5 1-0

Korehnoi-Tal, Mikhail A. Leningrad ch-SU 1956

1. e4 Af6 2. Ac3 e6 3. e4 e5 4. e5 Ag8 5. Ad5 Axc6 6. d4 exd4 7. Axd4 Axc5 8. Ff4 d6 9. Vd2 Ag6 10. Fg5 a6 11. O-O Af6 12. Ah3 e5 13. e5 d5 14. Fe4 Fe7 15. Axc5 Axd5 16. Vxd5 Vxd5 17. Fxd5 O-O 18. Şh1 a5 19. a4 Ff5 20. Şd2 Fe2 21. Ke1 Fxb3 22. Şxb3 Ka8 23. Fd7 Kxc5 24. Kxc5 Fxc5 25. Ke1 Fd4 26. Ke7 Af4 27. Fx4 exf4 28. Şe4 Fxd2 29. h4 exd4 30. a5 b3 31. Şd3 g5 32. a6 Kd8 33. Ff3 Kd3 34. Şh4 Kd4 35. Şh5 Kd2 36. a7 Faa7 37. Kx7 g4 38. Fxg4 Kxg2 39. h3 İ5 40. Ff3 Kg3 41. Fd5 Şh8 42. h4 Kh3 43. Şe5 İd4 44. Şd4 İd5 45. Ka1 Şg7 46. Kh1 Şf6 47. Ka2 Kxd4 48. Şe5 Kh3 49. Fe4 Şe5 50. Fd5 Kc3 51. Şb4 Ke7 52. Fd3 İ5 53. Kh2 Şd4 54. Fh5 Kf7 55. Kh4 Şe5 56. Şe5 Şb6 57. Fe2 Şg5 58. Kh3 h4 59. Şd4 Ke7 60. Fab Kd7 61. Şe5 Ke7 62. Şb6 Ka7 63. Fe8 Ka7 64. Ff6 Kd6 65. Şe5 Şe4 66. Ke3 Ke6 67. Şd4 h6 68. Ff3 Şf4 69. Fe6 Kd8 70. Şe5 Kf8 71. Kf3 Şg8 72. Şd4 h2 73. Kh1 Kh6 74. Fe4 Kd6 75. Şe5 Kd8 76. Fe6 Kf8 77. Ka1 Şg8 78. Ka3 Şf2 79. Ka2 Şe3 80. Fh1 Ke8 81. Şf5 Kf8 82. Şd4 Kf2 83. Ka3 Şd4 84. Şg3 Kd2 85. Ka5 Şe3 86. Ke5 Şd4 87. Kh5 Şc3 88. Fe2 Şd4 89. Kxd2 Şe3 90. Kh1 Şd4 91. Ff3 Şe3 92. Ke1 Şd4 93. Şh4 Kd3 94. Ke9 Kd2 95. Kd8 Kd3 96. Kd4 Şe5 97. Şe4 d7 98. Ka5 Şd6 99. Şd4 Şe6 100. Fd5 Şf6 101. Ka1 Kg7 102. Ka6 Şg5 103. Şe5 Ke7 104. Fe6 Kg7 105. Ka1 Şg6 106. Kf1 Şg5 107. Ff7 Şh4 108. Şf6 Kg9 109. Fd5 Kd2 Ahs 33. Şh2 Ag7 34. Ah5 1/2-1/2

Tal, Mikhail A.-Spassky Tbilisi ch-SU 1959

1. d4 Af6 2. e4 e5 3. d5 g6 4. Ac3 Fg7 5. e4 d6 6. Af3 O-O 7. Fe2 e5 8. O-O Af7 9. a5 İ6 10. Af1 an 11. Kf1 Ae8 12. Ad3 İ5 13. İ6 İ6 14. a4 a5 15. İaa5 Kxa5 16. Fd2 Ka8 17. Vh3 Ae6 18. İ5 Kf7 19. Kh2 Ka6 20. Ka1 A8 21. Af2 A8b7 22. Rh2 Kf7 23. Ah5 Ka6 24. Ka2 Ag5 25. Fd3 fxe4 26. Fxe4 Afxe4 27. İxe4 A7 28. Vd3 Fd7 29. g5 Ke8 30. Kf1 Ve7 31. Ag4 Kf8 32. Ah6 Vxh6 33. Vxh6 Fd6 34. Kxf6 Şf5 35. Kf1 Fh3 36. Ke2 Ka8 37. Ff1 g5 38. Fh2 Kf8 39. Af7 Ka7 40. Ahs Ka7 41. a3 İxx5 42. Ka5 Kb7 43. Ka6 Kd8 44. Fh3 Kb6 45. Kd2 Fc8 46. Kb6 Kxb6 47. Ka7 Şf6 48. Şf2 Ka6 49. Şe3 Kxa7 50. Axa7 Fh3 51. Şf2 Fg4 52. Fd5 Şe7 53. Şe3 Fh5 54. Şf2 Fd7 55. Şe3 Fh5 56. Şe2 Fg7 57. Şe3 Fd1 58. Ahs g4 59. Fd2 Fe2 60. Aa3 Fh3 61. Şd3 Şf6 62. Ac2 h5 63. Ke7 Fa4 64. Fe1

Tal, Mikhail A.-Campomanes Leipzig ul 1960

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Ac3 Af6 4. e5 Af6 5. e6 fxe6 6. Fd3 Af6 7. Ad3 g6 8. İd4 e5 9. dxc6 Ae6 10. Ve2 Fg7 11. Fd2 Vc7 12. O-O O c3 13. Fg5 Fe6 14. Afs Vb8 15. h5 gxf6 16. Af64 Fg4 17. İ3 e4 18. İxg4 Axd4 19. Axd4 exd3 20. Kxd3 Ae4 21. Af5 Ve5 22. Axx7 Vxg7 23. Kxd5 Axx5 24. Vh5 Şf7 25. Kf1 Şg6 26. Vd3 Şb6 27. Kh1 1-0

Tal, Mikhail A.-Contedini Leipzig ul 1960

1. d4 Af6 2. e4 c5 3. d5 e6 4. Ac3 exd5 5. exd5 d6 6. e4 g6 7. F4 Fg7 8. Fh5 Af6 9. Fd3 Aa6 10. Af3 O-O 11. O-O Ke8 12. Ad2 Ae7 13. Ac4 Ahd4 14. Aa5 Fd4 15. Şh1 Vb4 16. Fd2 Fg4 17. Vc2 Kabb 18. Fc4 Fd4 19. Ff2 Fg7 20. Kae1 Vb8 21. a5 Fd7 22. Vd2 İ5 23. İ4 exb4 24. exb4 fxe4 25. Axc4 Axc5 26. Fe4 Axc4 27. Axd4 Af6 28. Axxd6 Kxe1 29. Kxe1 İ6 30. Ae5 Fe8 31. Axs8 1-0

Tal, Mikhail A.-Ghitescu Leipzig ul 1960

1. e4 e5 2. Af3 Af6 3. d4 exd4 4. Axd4 g6 5. e4 Af6 6. Ac5 Axd4 7. Vxd4 d6 8. Fe2 Fg7 9. Fe3 O-O 10. Vd2 Ag4 11. Fd4 e5 12. Fe2 Axc3 13. Vxc3 İ5 14. Kf1 Ff6 15. O-O İ6 16. Ff3 F4 17. Vh3 Fc6 18. h3 Fe7 19. Ve2 Kf7 20. Kd3 İ5 21. Kh1 Ff8 22. Ahs Kd7 23. Kf2 a4 24. Axd6 Vc7 25. Vd1 Ka8 26. Axc8 Kxd7 27. Axf7 Kxd2 28. Vh1 Ff7 29. Ad5 Fd5 30. exd5 Fc5 31. h4 Fd4 32. Vh1 Şg7 33. h4 Kxf2 34. Şh2 Kd2 35. Vd4 Kd3 36. d6 Kxd6 37. Vh7 Şh8 38. Vd5 Şe8 39. Fc6 Kxe6 40. Vxc6 Şe7 41. Fg6 Kxe4 42. Vh5 Kc3 43. Vb5 Şd6 44. h5 Ff2 45. İ6 Fg5 46. Şh3 Ff2 47. Şg4 Kx3 48. Şh5 Kxg7 49. h7 Kh2 50. Şg4 1-0

Tal, Mikhail A.-Najdorf Leipzig ul 1960

1. e4 e5 2. Af3 d6 3. d4 exd4 4. Axd4 Af6 5. Ac3 e6 6. Fe3 an 7. İ4 İ5 8. Vh3 Fb7 9. Fd3 Ahd7 10. O-O Fe7 11. a3 O-O 12. Vh3 Ve7 13. Kae1 Ae5 14. Ff2 İ5 15. exd5 Axd5 16. exd5 Fd5 17. Aa5 exd5 18. Af5 Fe4 19. Af4 Fd7 20. Fh4 Ae4 21. Kxe4 dxc4 22. Ff6 Vb6 23. Fxg7 Kf8 24. Fe5 Vg5 25. Ahw Şh8 26. İ5 1-0

Botvinnik-Tal, Mikhail A. WM Moskova 1960

1. e4 Af6 2. Af3 g3 3. g3 Fg7 4. Fg2 O-O 5. d4 d6 6. Ac5 Ad7 7. O-O e5 8. Afd7 h3 9. Vh3 Vb6 10. İ5 İ6 11. exd5 Ac5 12. Ae1 Fd7 13. Ad4 Axd3 14. Vxd3 Kf8 15. Kh1 Ah5 16. Fe3 Vb4 17. Ve2 Kc4 18. Kf1 Ka8 19. Şb2 İ5 20. exd5 Exd5 21. Ka1 Af4 22. gxf4 exf4 23. Fd2 Vxb2 24. Kahl İ5 25. Ksh2 fxe2 26. Kh3 Kd4 27. Fe1 Fc5 28. Şg1 Ff4 29. Axc2 Kael 30. Afd4 Kxe1 31. Ff1 Fe4 32. Ae2 Fe5 33. İ4 İf6 34. Kxb7 Fd5 35. Ke7 Fxa2 36. Kxf7 Fe4 37. Ka8 Şf3 38. Ka7 Şe6 39. Ka3 d5 40. Şf2 Fh4 41. Şg2 Şd6 42. Ag5 Fxg3 43. Fxe4 dxc4 44. Şg3 Şd5 45. Ka7 e3 46. Ke7 Şd4

Briç Okan Zabunoğlu

Bir Goren Klasifiği

G/K-G	▲D5 ♥D3 ♦DV8754 ▲AV9		
▲R9 ♥AR984 ♦R93 ▲T62		K D G	▲G4 ♥T765 ♦T6 ▲D8743
	▲AWT8752 ♥V2 ♦A2 ♣R5		

Güney 1♠ açtıktan sonra alışılan 4♠'e methum Charles Goren ♥A atak etti, ♥R'yı da çekti ve çaresiz dört renkten birden yatar duruma geldi (endplay oldu). Batının her dönüşü deklarları onuncu lövesini ikram ediyordu. İyi de deklarları bunu biliyor

maydu? Goren yegane şansını kullanarak ♠9'lu yu masaya koydu. Deklarları löveyi yerden ♠D ile kazanıp ♠ empi-sini tekrarlayınca, Goren yalnızca tek kalmış ♠R'sini kurtarmakla kalmadı, yerde koz bitirgi için firesiz olarak ♥ oynayabilir hale de geldi. ♠ bir içeri.

Geçen Sayıdan

1. ♠2
♥4
♦A932
♣ADV9843
- K
B
G
- ♠ADV765
♥R2
♦G4
♣R72

Batı tarafından 6♣ atak: ♥R. İlk löveyi A ile kazandıktan sonra ♠A çeker-siniz, herkes uyar şimdî ♠A'ya gider ve küçük ♠ oynayıp çakarınız, yine herkes uyar (♠R gözükmüdü). ♠R'ya gidip (Kuzey ♥ defos eder) ♠D'ını oynarsınız, Güney küçük ♠ verir; sıra sizde?

Çakır: çünkü bu aşamada ♠R'nin Güneyde kalmış olma olasılığı % 44.5, Kuzeyden düşme olasılığı ise % 55.5 (Kuzeyin elinde daha fazla boş yer var).

2.	♠R15 ♥A4 ♦AD872 ♠D73	K B D G	♠A962 ♥DT73 ♦RV4 ♣AR
----	-------------------------------	------------------	-------------------------------

Batı tarafından 6♦ atak: ♠6'lı; nasıld oynamalı?

Kozları üç turda temizledikten sonra, (1) ♠ defos etmek için sağlamaya mı, yoksa (2) ♥ defos etmek için sağlamaya mı gitmeli? Eğer (2)'yi seçtiyseniz ♠'leri nasıl oynarsınız?

♥A çekip yere doğru küçük ♥ oynamanın başan şansı yaklaşık % 74. ♥'ü bilemediğiniz (veya RV'nin sirtta olduğu) durumda üçüncü ♥'e çakararak başan şansı yaklaşık % 74. ♥'ü bilemediğiniz (veya RV'nin sirtta olduğu) durumda üçüncü ♥'e çakararak başan şansı var, eğer bu işe yaramazsa de-

fansı ♥ onörü ile dört kart ♠ (veya DV x üç kart ♠) arasında skuz etmeyi denersiniz.

♠'ler üstüne oynamanın başan şansı ise, ♠R çekip 9'luya doğru küçük ♠ oynamak gırtlıya, yaklaşık % 73. Yani iki oyunun başan olasılığı arasında ciddi bir fark yok. Masada ise ♥ üstüne oynayıp yerden D koyanlar batryotlar. (Kuzeyin ♥R yanından küçük verirken eli titrer miydi?) Güneyin eli: ♠Vxx ♥Rxx xxx xxxxxx. [Bu el 1996-Foibo Uluslararası Briç Turnuvası bültenlerinden alınmıştır.]

Amatörler İçin

♠RDV78 ♥ARV ♦DT4 ♣AR	K B D G	♠7642 ♥873 ♦R92 ♣DT9
-------------------------------	------------------	-------------------------------

Batı tarafından 4♠ atak: ♠A (Güney ♠ defos eder) ve ♠4'lu ile devam (Güney yine ♠ defos eder). Nasıl oynamalı?